

**MELLERUDS
KOMMUN**

Befolkningsutveckling i Melleruds kommun

Effekter på behov av förskoleplatser och skollokaler

Rapport 20 september 2021

Melleruds kommun
Kultur och
utbildningsförvaltningen

Postadress: 464 80 Mellerud **Besöksadress:** Storgatan 11
Tel: 0530-180 00 (vx) **Fax:** 0530-181 01 **E-post** kommunen@mellerud.se
Org.nr: 212000-1488
www.mellerud.se

Innehållsförteckning

Inledning och syfte	3
Sammanfattning	3
Slutsatser utifrån prognosen och möjliga lösningar.	3
Prognos grundskolan	4
Åsebro skola	4
Åsens skola.....	5
Karoliner skolan	6
Skolorna i centralorten.....	7
Sammantagen utveckling.....	8
Prognos förskola.....	9
Prognos Åsebro förskola	9
Tallåsens förskola.....	11
Kroppefjälls barnstuga	11
Centralorten.....	12
Bilaga 1 – Siffermaterial	13

Inledning och syfte

Melleruds kommun har av Statistiska centralbyrån (SCB) beställt en befolkningsprognos där kommunen är uppdelad på fyra skolområden – Centralorten, Åsensbruk Dals-Rostock och Åsebro. Prognosen levererades till kommunen under april månad 2021. Rapporten är en sammanställning och analys av SCB:s befolkningsprognos.

Sammanfattning

SCB:s prognos visar på en minskande befolkning i Melleruds kommun fram till 2041.

	2020	2030	2040
0-19 år	2 004	1 959	1 931
20-64 år	4 723	4 422	4 298
65 år eller äldre	2 584	2 720	2 701
Totalt	9 311	9 101	8 930

Delar man upp den yngre kategorin i förskolebarn, grundskolebarn och gymnasieelever åskådliggörs minskningen något mer detaljerat.

Antal/År	2020	2030	2040
0-5 år	588	583	574
6-15 år	1 011	986	985
16-18 år	309	292	283
Totalt	1908	1861	1842

I prognosarbetet kan rapportören använda faktiska siffror för årskullarna fram till och med bar födda 2020 eller tidigare. För kommande årskullar finns bara prognoser att tillgå både vad gäller antal och upptagningsområde.

Slutsatser utifrån prognosen och möjliga lösningar.

I sin prognos förutspår SCB att barnafödandet kommer att ligga på mellan 93 och 100 barn per år i Melleruds kommun de kommande 20 åren fram tills 2041. Planering med utgångspunkt från endast befolkningsprognosen försvåras med tanke på flyttningar till, från och inom kommunen. Under hösten har bland annat behovet av förskoleplatser i Åsebro ökat markant medan i andra områden har behovet sjunkit.

Anpassningsåtgärder bör vidtagas i första hand för att möta behovet av förskoleplatser.

Förslag

1. Den snabbaste åtgärden med omedelbar effekt är att utnyttja befintliga lokaler mer effektivt. Detta kan ske genom att "15-timmars barn" delar på en plats. Ett barn tre timmar på förmiddagen och ett annat barn 3 timmar på eftermiddagen delar på en plats i förskolelokalerna.
2. Tillfälliga lösningar i hyrda lokaler eller i tillfälliga lokaler är lösningar som kan vara på plats inom 3 till 9 månader efter beslut.
3. Permanenta lösningar i form av byggnation av ändamålsenliga lokaler är att föredra. Men dess lösningar har en mycket längre planeringshorisont. Man får räkna 24 till 36 månader från beslut.

4. I delar av kommunen bedöms samverkan med grannkommuner vara ett mycket effektivt sätt att permanent lösa behov av förskoleplatser.

Prognos grundskolan

Prognosen kan ligga som grund för planering av verksamheten och fördelning av resurser fram till 2041. Följande redovisning syftar till att tydliggöra prognostiserat behov av grundskoleplatser förskoleklass till och med årskurs 6. I denna rapport läggs ingen vidare notis av årskurs 7 till och med 9 då alla dessa elever i dagens verksamhet samlas på Rådaskolan.

Uppdelningen på skolområden görs i 4 områden där dagens upptagningsområden för Karoliner skolan, Åsens skola och Åsebros skola görs var för sig. När det gäller centralortens skolor, Fagerlidsskolan och Nordalsskolan, redovisas detta som ett planeringsunderlag. I nedan redovisat material redovisas.

Möjligheten att göra prognoser över framtiden försvåras något av att antalet barn som vi idag har placerade i respektive årskurs sett över hela kommunen är tydligt fler än det antal barn som redovisats födda i kommunen. En förklaring till detta torde ligga i den stora och snabba befolkningstillväxt som Melleruds kommun hade i samband med asylinvandringen 2014 – 2016. Det finns födelsetal i respektive skolområde så lång tillbaka som till 2011. I en jämförelse mellan födelsetalen och antalet elever respektive årskurs har rapportförfattaren valt att kalla relationen för "säkerhet".

Årskurs	Födelseår	Antal födda	Antal barn i resp. årskull	Säkerhet
Åk 4	2011	89	113	127%
Åk 3	2012	72	99	138%
Åk 2	2013	82	101	123%
Åk 1	2014	84	107	127%
Fsk klass	2015	86	103	120%

Åsebro skola

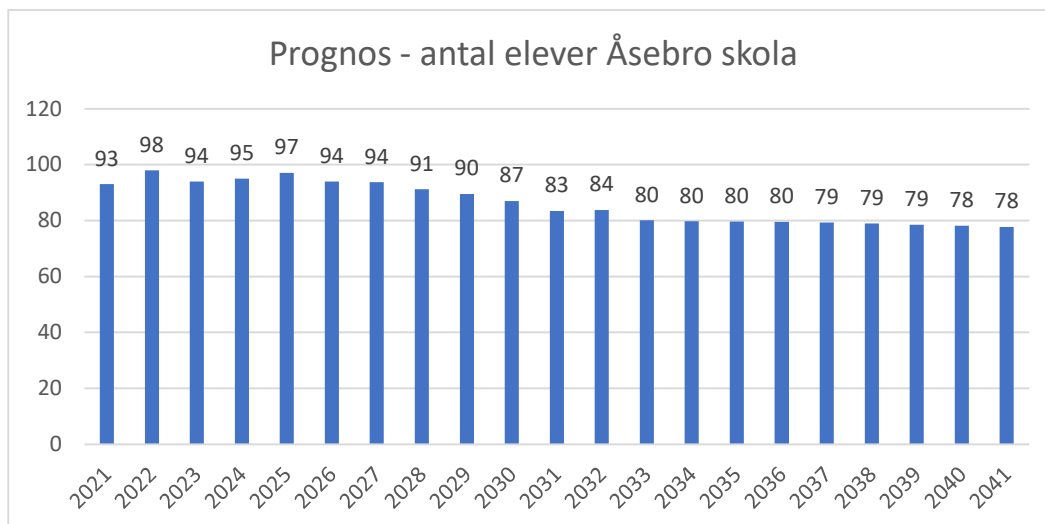
Åsebro skola har idag 93 elever fördelade på förskoleklass till årskurs 6. Bakåt i tiden har antalet födda barn i skolan upptagningsområde varierat kraftigt till det kommer att antalet barn i varje årskull ökat kraftigt.

Årskurs	Födelseår	Antal födda	Antal barn i resp. årskull	Säkerhet
Åk 4	2011	10	14	140%
Åk 3	2012	9	9	100%
Åk 2	2013	15	18	120%

ÅK 1	2014	6	12	200%
Fsk klass	2015	6	14	233%

I sin prognos för skolområdet anger SCB att antalet barn som föds i skolområdet kommer att stabiliseras på 11 barn sett över hela perioden fram till och med 2041. Detta skulle betyda att mot slutet av prognosperioden stabiliseras runt 80 elever.

Åsens skola

Under flera år har skolan haft ett vikande elevunderlag. Under den stora tillströmningen av flyktingar till kommunen blev det ett avbrott i den utvecklingen. I skrivande stund har skolan 51 elever. En jämförelse mellan antalet födda i upptagningsområdet och antalet elever i varje årskull visar på stor rörlighet.

Årskurs	Födelseår	Antal födda	Antal barn i resp. årskull	Säkerhet
Åk 4	2011	6	6	100%
Åk 3	2012	11	11	100%
Åk 2	2013	8	5	63%
Åk 1	2014	7	5	71%
Fsk klass	2015	7	7	100%

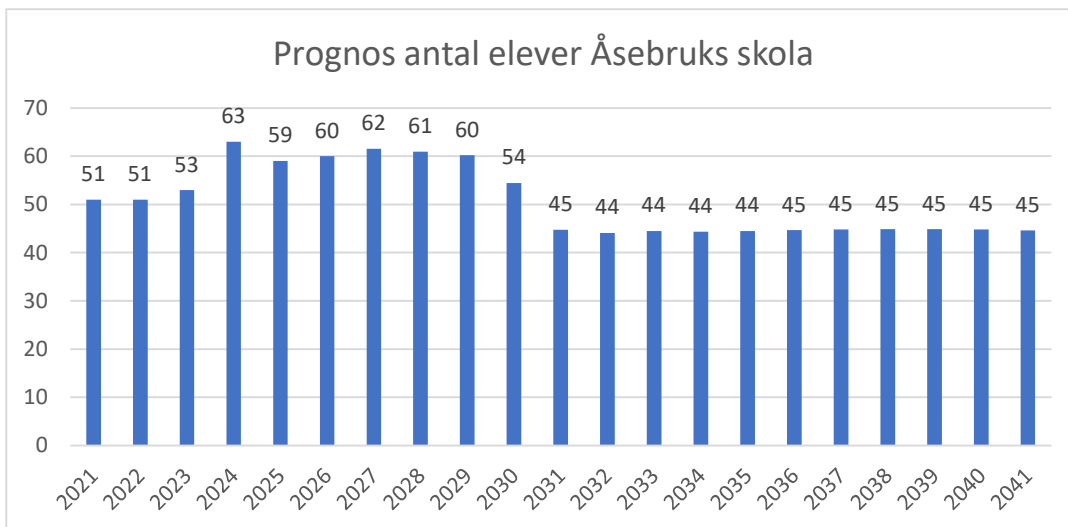
När man tittar på antalet födda i området är det två årskullar som sticker ut med ett stort födelsetal. 2017 och 2018.

2011	6
2012	11
2013	8
2014	7

2015	7
2016	7
2017	12
2018	16
2019	7
2020	6

Dessa årskullar har tillsammans 28 barn. Förutsatt att dessa barn är kvar i skolans upptagningsområde kommer detta att stort påverka skolan elevutveckling.

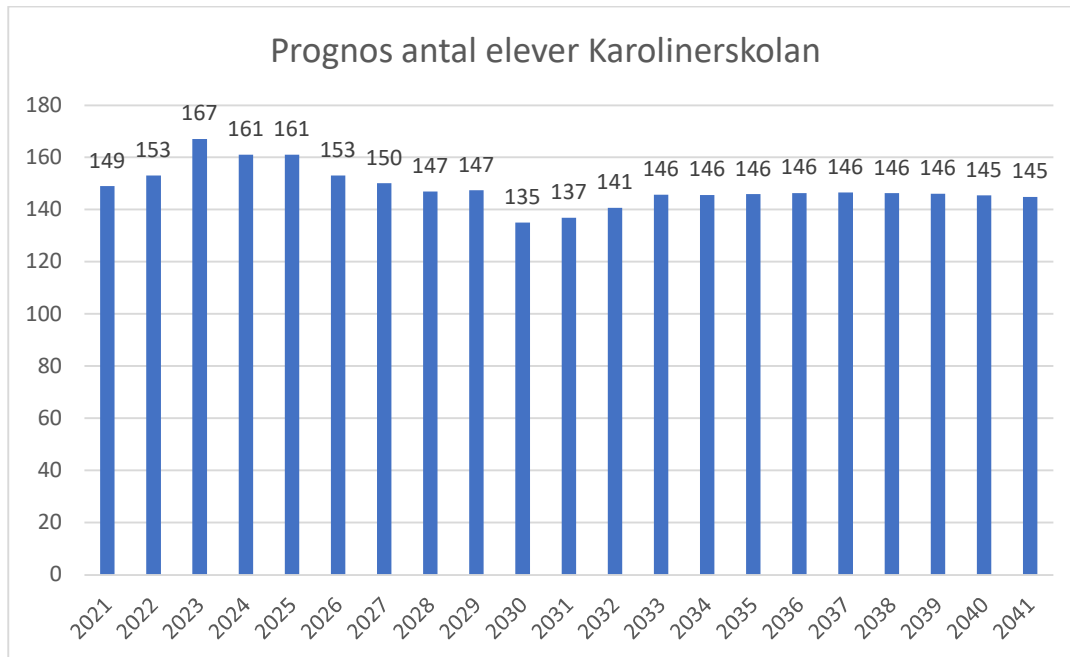

Karolinerskolan

Karolinerskolan har ett större upptagningsområde än de två tidigare skolorna, Åsens och Åsebrukskola. Varförsvängningarna inte blir lika stora. Fram till nu har rörligheteten varit måttlig.

Årskurs	Födelseår	Antal födda	Antal barn i resp. årskull	Säkerhet
Åk 4	2011	19	25	132%
Åk 3	2012	14	17	121%
Åk 2	2013	20	24	120%
Åk 1	2014	20	24	120%
Fsk klass	2015	28	24	86%

Detta gör att prognosen över skolans elevutveckling ligger på en jämnare nivå. Även här finns en årskull som är mycket stor då det i skolans upptagningsområde föddes 33 barn 2017. Om dessa barn bor kvar kommer det att skapa en liten puckeleffekt genom skolåren.

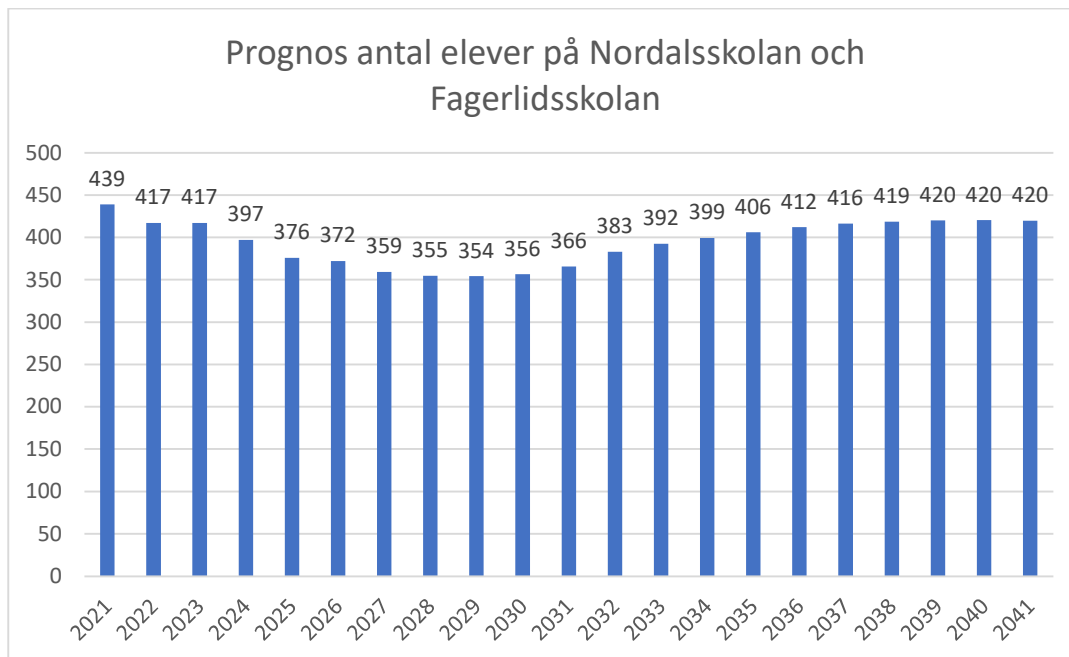

Skolorna i centralorten

I centralorten, Mellerud, finns två skolor för årskurserna förskoleklass till årskurs 6. Övertid har ansvarsområdet och organisationen mellan dessa enheter varierat. Förändringar i uppdelningen av ansvar mellan enheterna bedöms också vara relativt enkel att förändra. Detta gör att enheterna i denna rapport ses som en sammanslagen resurs för kommunen.

Årskurs	Födelseår	Antal födda	Antal barn i resp. årskull	Säkerhet
Åk 4	2011	54	68	126%
Åk 3	2012	38	62	163%
Åk 2	2013	39	54	138%
Åk 1	2014	51	66	129%
Fsk klass	2015	45	58	129%

I sin prognos anger SCB ett något stigande födelsetal i centralorten vilket leder till att elevtalet inom givna parametrar kommer att stabiliseras runt 420 elever vid slutet av prognosperioden.

Sammantagen utveckling

Sammantaget över hela kommunen kommer det att vara en variation på drygt 50 elever inom för årskurserna förskoleklass till och med årskurs 6 under prognosperioden fram till 2041. Men nuvarande lärartäthet på 10.2 elever per lärare motsvarar variationen 5 årsarbetare.

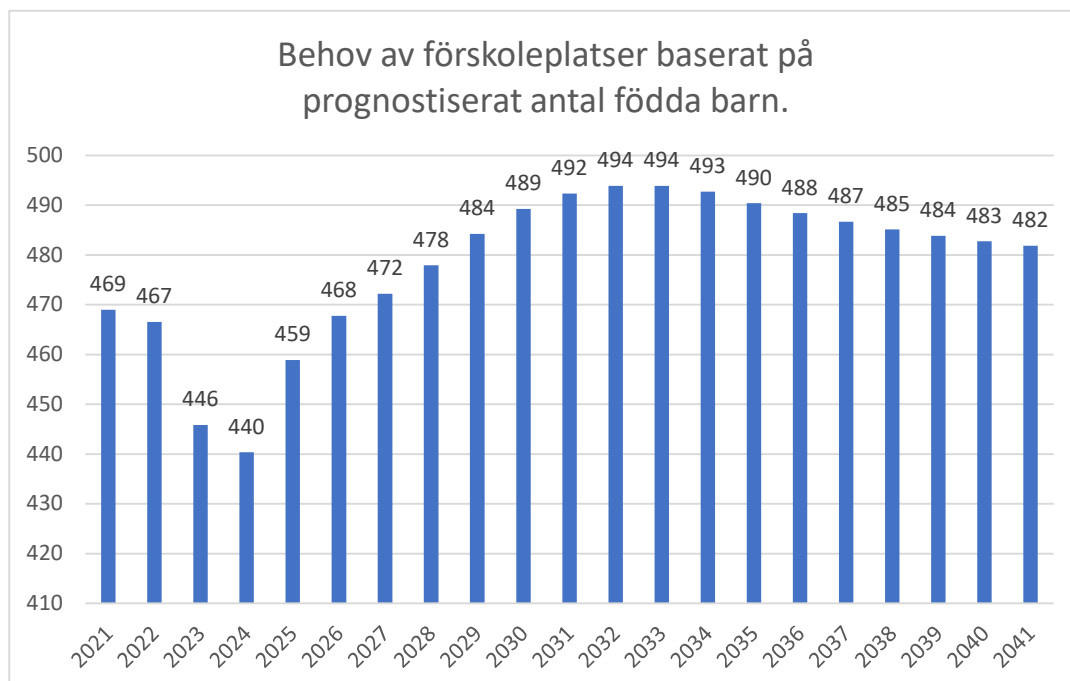

Prognos förskola

Hösten 2021 omfattar förskoleverksamheten 5 årskullar födda mellan 2016 och 2020. Totalt är det 479 barn inom intervallet som bor i kommunen hösten 2021 att jämföra med de 469 som rapporterats som födda i kommunen.

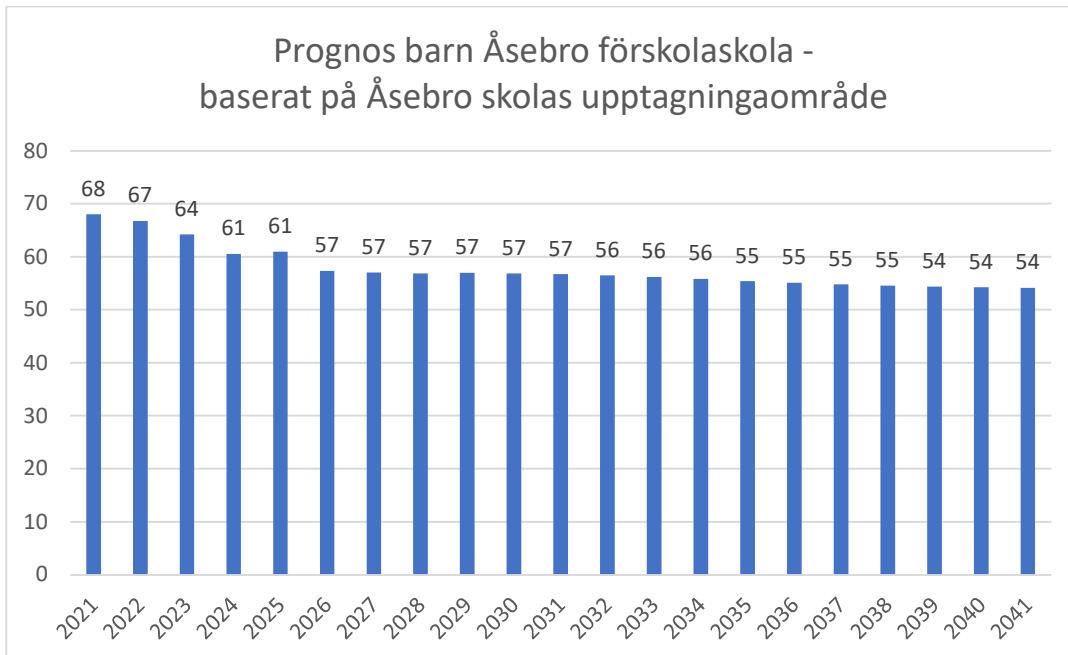
	Födda i upptagningsområdet	Beställning (genomsnitt)	Placerade 20 sept 2021
Tallåsens förskola	48	32	25
Åsebro förskola	68	59	56
Kroppefjälls barnstuga	105	101	69
Markusgården		80	79
Lunden	248	101	95
Ymer		50	48
Telaris		30	29
	469	453	401

Rapportören gör bedömningen att kopplingen mellan födda i upptagningsområdet och placerade i klass eller på förskola är svagare i förskoleverksamhet jämfört med skolverksamheten. Men det ger ändå en ledning för planeringen.

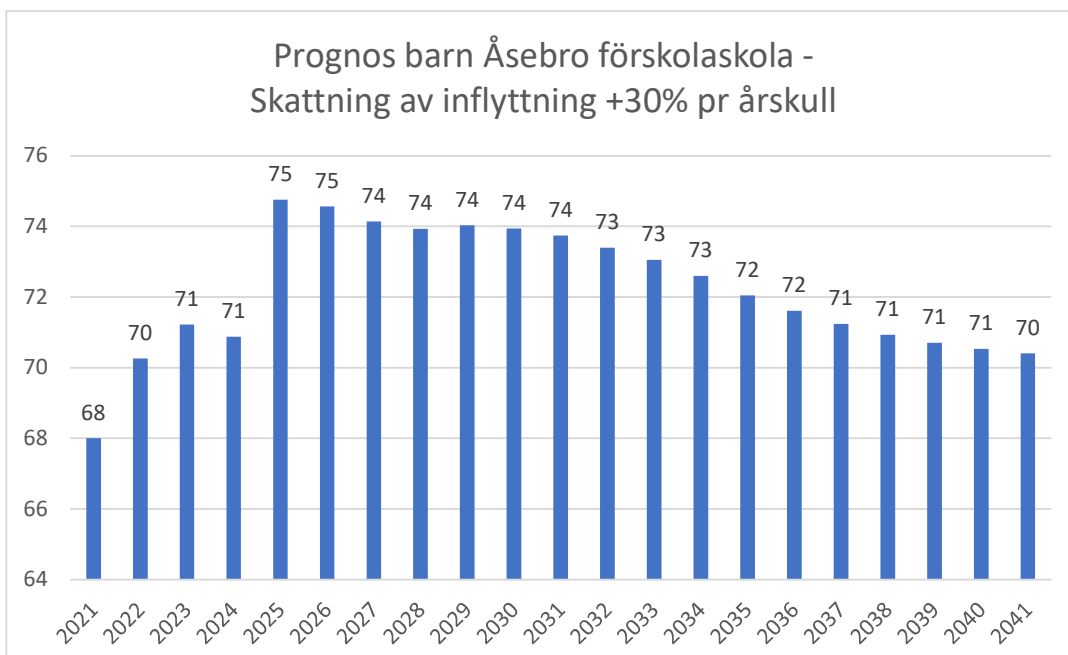
Prognos Åsebro förskola

Prognosen baseras enbart på födelsetalen i Åsebro skolas geografiska upptagningsområde.

Jämförelser i siffermaterialet mellan barn som är födda i upptagningsområdet och hur många som går i respektive klass visar 2014 föddes det 6 barn i upptagningsområdet. Hösten 2021 går det 12 barn i årskurs 1. Det borde betyda att det har flyttat in 6 barn till skolan upptagningsområde vilket betyder en dubbling av antalet barn i den årskursen. Mönstret upprepas för de flesta årskullarna på skolan. Fortsätter denna utveckling så är prognosen svår att göra.

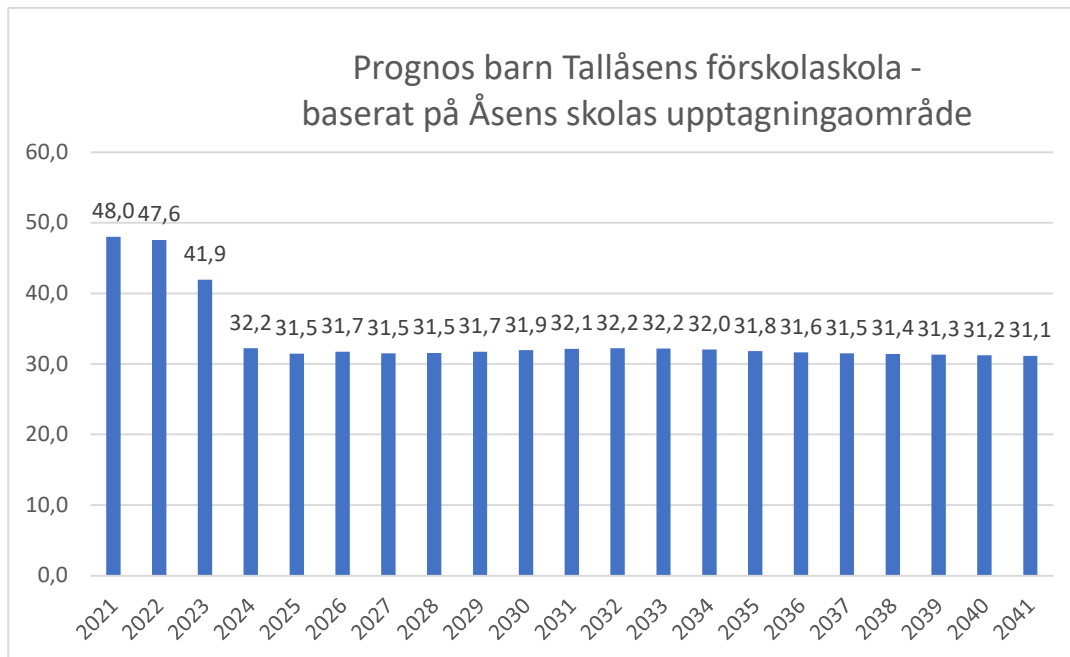
Kommande simulering är ett försök att åskådliggöra effekten av varje årskull fylls på med en med inflyttning motsvarande 30%. Märk väl att simuleringen har den sedvanliga osäkerheten som prognoserna ger plus osäkerheten i skattningen av inflyttningen.

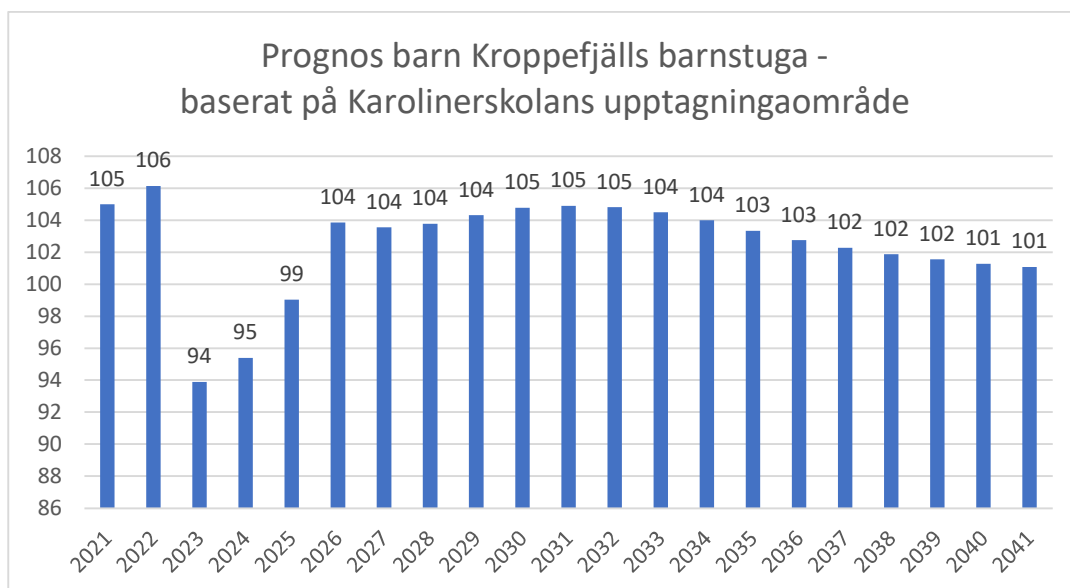
Tallåsens förskola

Prognosen baseras enbart på födelsetalen i Åsensskola skolas geografiska upptagningsområde. Prognosen störs av att det i området finns två årskullar 2017 och 2018 som i jämförelse är ovanligt stora. När dessa väl har passerat systemet spås behovet av platser baserat på Åsens skolas upptagningsområde stabiliseras på dryga 30.

Kroppefjälls barnstuga

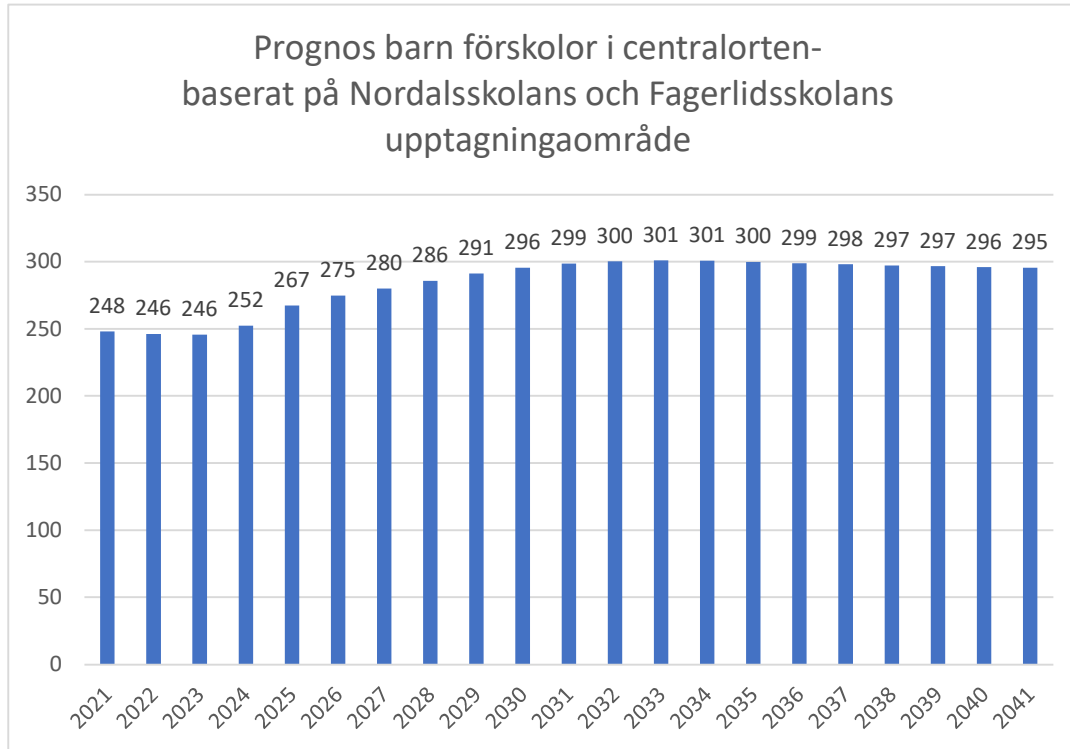
Efter en liten minskning av behovet av platser 2023 – 2025 förväntas behovet stabiliseras på 100 platser.

Centralorten.

Behovet av platser i centralorten baserat på SCB:s prognos förväntas stiga med drygt 50 platser fram till 2030 och därefter förväntas vara stabilt runt 300 platser.

Bilaga 1 – Siffermaterial

		SCB Prognos Födda												Befolknings- siffror	
		"ÅSEBRO"		Åsensbruk		Karolinerkolan		Mellerud / tätort				Totalt		Boende	Diff
		Födda	Klass	Födda	Klass	Födda	Klass	Födda	Klass			Födda	Klass		
Åk 6	2009		8		7		16		77	77			108		
Åk 5	2010		18		10		19		54	54			101		
Åk 4	2011	10	14	6	6	19	25	54	68	68		89	113	117	28
Åk 3	2012	9	9	11	11	14	17	38	62	35	27	72	99	94	22
Åk 2	2013	15	18	8	5	20	24	39	54	33	21	82	101	102	20
Åk 1	2014	6	12	7	5	20	24	51	66	34	32	84	107	106	22
Fsk klass	2015	6	14	7	7	28	24	45	58	30	28	86	103	105	19
5 år	2016	13	68	7	48	20	105	55	248			95	469	91	-4
4 år	2017	14		12		33		54		113	119	6			
3 år	2018	15		16		19		48		98	93	-5			
2 år	2019	11		7		17		41		76	85	9			
1 år	2020	15		6		16		50		87	91	4			
Prog.	2021			6,6		21,1		53,1				92,5		54	
	2022	11,5		6,4		20,7		53,7				92,3			
	2023	11,3		6,3		20,5		54,5				92,5			
	2024	11,4		6,3		20,6		56,2				94,5			
	2025	11,4		6,3		20,8		57,4				95,9			
	2026	11,4		6,3		20,9		58,4				97,0			
	2027	11,3		6,4		21,0		59,3				98,0			

2028	11,4			6,5		21,0			60,0				98,8			
2029	11,4			6,5		21,1			60,6				99,5			
2030	11,2			6,5		20,9			60,4				99,0			
2031	11,2			6,4		20,8			60,2				98,5			
2032	11,1			6,4		20,6			60,0				98,0			
2033	11,0			6,3		20,5			59,8				97,6			
2034	11,0			6,3		20,4			59,6				97,3			
2035	10,9			6,3		20,4			59,5				97,0			
2036	10,9			6,3		20,3			59,3				96,7			
2037	10,8			6,2		20,2			59,2				96,5			
2038	10,8			6,2		20,2			59,1				96,3			
2039	10,8			6,2		20,2			59,0				96,2			
2040	10,8			6,2		20,1			58,9				96,1			
2041	10,8			6,2		20,2			58,9				96,1			

”Födda” – Antal barn som registrerats i upptagningsområdet när de föddes

”Klass” – Antal barn som är går i respektive årskull placerade på skolan.

”Boende” – Antal barn årskullsvis som enligt befolkningsstatistiken är folkbokförda i kommunen.